

BESTUURSMEEDEDELINGEN

Bestuursleden:

- Voorzitter:** Jan Cuppen, Buurtmeesterweg 16,
6711 HM Ede (08380-52039).
- Secretaris:** Hans Huijbregts, Lienplantsoen 60,
2264 MC Leidschendam (070-3204356).
- Penningmeester:** Oscar Vorst, Poortstraat 55,
3572 HD, Utrecht (030-722209).
- Coord. vergad.:** Bas Drost, Lingedijk 35,
4014 MP, Wadenoijen (03446-1440).
- Lid:** Henk Pijpers, Goudsbloemlaan 63,
2565 CP, Den Haag (070-3602017).

VERENIGINGSNIEUWS

- 7 mei 94: Voorjaarsexcursie naar het landgoed Oldenaller en omgeving (bij Nijkerk).
- 20-23 mei 94: Weekendexcursie in de Eiffel georganiseerd door de Arbeitsgemeinschaft Rheinischer Koleopterologen.
- 4-5 juni 94: Zomervergadering N.E.V.
- 10-11 sep. 94: Weekendexcursie met de Arbeitsgemeinschaft Rheinischer Koleopterologen op Schiermonnikoog.
- 26 nov. 94: Workshop in den Haag.
- 25 feb. 95: Workshop in Wageningen.

NIEUW LID

A.J.A. Heetman, Borchsatelaan 6, 3055 ZK, Rotterdam.

VERHUISD

B. van Maanen, Droevendaalse steeg 83, 6708 PR, Wageningen (08370-21822).
A. Schoemaker, Emmastraat 42, 6862 GV, Oosterbeek (085-338010).

EXCURSIE OLDENALLER & DEUVERDEN 7 MEI

Ten noorden van de spoorlijn Amersfoort - Zwolle, tussen Putten en Nijkerk, ligt het landgoed Oldenaller. Het is een gevarieerd landschap op de overgang van de Veluwe naar het lage polderland langs het Veluwemeer. Het kleinschalige karakter is kenmerkend voor deze streek: akkers en weilanden met daartussen veel bosjes, houtwallen, heideveldjes en beken.

Het terrein Deuverden ligt enkele kilometers zuidelijker, aan de andere kant van de spoorlijn. Dit terrein is vochtiger, met een nat heideveld, gagelmoeras en hakhoutbos op rabatten.

Verzamelen om 10.30 bij station Nijkerk. Voor deelname aan deze excursie dient men zich, telefonisch of schriftelijk, op te geven bij Hans Huijbregts. Graag laten weten of u eventueel zitplaatsen in uw vervoermiddel beschikbaar heeft. Dit i.v.m. vervoer van station Nijkerk naar het excursieterrein.

OPROEP STUIFZANDGEBIEDEN

Dhr. J.J.A. van Dijk (Da Costalaan 22 , 3852 BN Ermelo, tel. 03417-59315) is op zoek naar literatuur en onderzoeksgegevens betreffende insecten van stuifzandgebieden. Hij houdt zich ook aanbevolen voor materiaal om een referentiecollectie op dit gebied samen te stellen.

OPROEP GOUDHAANTJES

Dhr. J.K. Winkelman (Waverstraat 36 III, 1079 VM Amsterdam) is op zoek naar gegevens betreffende een aantal zeldzame goudhaantjes (zie tabel). Sinds 1987 heeft hij gegevens over de subfamilie Chrysomelinae verzameld. Inmiddels is het materiaal van de meeste natuurhistorische musea verwerkt. Om tot een sluitende publikatie te komen verzoekt hij om waarnemingen, zowel collectiemateriaal als notities, van de onderstaande soorten.

Op basis van materiaal in het ITZ werd een zesde van 57 soorten Chrysomelinae de status zeer zeldzaam toegekend. Achteraf blijkt dat een derde van het aantal soorten tegenwoordig nauwelijks waargenomen wordt. Met name de soorten van het genus *Chrysolina* worden bedreigd in hun voorkomen. Meerdere soorten zoeken hun toevlucht in de duinen, althans na het bereiken van deze zandheuvel sterven de tussenliggende populaties af.

Chrysolina americana is submediterraan en slechts bekend van geïmporteerde exemplaren, maar mogelijk met natuurlijke populaties in Midden Europa (België). Op Rozemarijn en Lavendel.

C. cerealis is waarschijnlijk uitgestorven. Leeft op Tijn andere Lipbloemigen in grasland van het kalk- en rivierdistrict. Uit onderzoek in Groot-Brittanie op Mt. Snowdon aan een populatie van 1000 exemplaren blijkt dat gemiddeld 100 minuten nodig is om een kever in deze populatie te vinden.

C. geminata & *quadrigemina* leven op Hertshooi en hebben regelmatige gepaarde stippelrijen. De soorten zouden klimatologisch van elkaar zijn gescheiden, maar determinatie van de waardplant is zeker aan te raden. Mogelijk staat *C. quadrigemina* in de collecties onder *C. hyperici*. Deze laatste soort neemt de laatste jaren toe!

Chrysolina Motschulsky = Chrysomela auct.

-----	CHLIAMER	<i>C. americana</i> (Linnaeus)
030040	CHLICERE	<i>C. cerealis</i> (Linnaeus)
030140	CHLIGEMI	<i>C. geminata</i> (Paykull)
030150	CHLIQUAD	<i>C. quadrigemina</i> (Suffrian)
		<i>C. cuprina</i> auct. nec Duftschmid
		<i>C. alternata</i> (Suffrian)
030160	CHLIANAL	<i>C. analis</i> (Linnaeus)
030170	CHLIMARG	<i>C. marginata</i> (Linnaeus)

Chrysomela Linnaeus = Melasoma Stephens

030340	CHMECUPR	<i>C. cuprea</i> Fabricius
030350	CHMEVIGI	<i>C. vigintipunctata</i> (Scopoli)

Gonioctena Dejean = Phytodecta Kirby

030420	GONILINN	<i>G. linnaeana</i> (Schrank)
030450	GONIPALL	<i>G. pallida</i> (Linnaeus)

Phratora Dejean = Phyllodecta Kirby

030470	PHRATIBI	<i>P. tibialis</i> (Suffrian)
030500	PHRAATRO	<i>P. atrovirens</i> (Cornelius)

C. analis & *marginata* hebben rood/geel gezoomde dekschilden en hun laatste kaaktasterlid is toegespitst. In zandgebieden (beken, rivieren en duinen) aan de voet van composieten, vooral Duizendblad en Kamille. Alleen *C. marginata* zou nog te vinden kunnen zijn in Zeeland.

Chrysomela cuprea, *C. vigintipunctata*, *Gonioctena linnaeana*, *Phratora tibialis* & *P. atrovirens* leven op wilgen en populieren, langs kanalen, rivieren, beken en ooi-, bron- en moerasbos. Vroeger ook in de duinen. Vooral op bitterewilg, kraakwilg en ratelpopulier. *C. cuprea* op kraakwilg in bronbos. *C. vigintipunctata* komt waarschijnlijk onopgemerkt voor op lokale kraakwilgen voor, *P. tibialis* is recent weer waargenomen, *Gonioctena linnaeana* niet meer sinds 1945. *P. atrovirens* komt waarschijnlijk alleen nog in het noorden op Ratelpopulier voor.

G. pallida komt in bossen op boswilg voor. In het buitenland gemeld van Vogelkers en Hazelaar, maar dat berust waarschijnlijk op verwisseling met *G. intermedia* of *G. interposita*. Mogelijk zijn deze soorten ook in Nederland inheems. Voor het betrouwbaar determineren van *G. pallida* zijn genitaalpreparaten noodzakelijk.

VERSLAG WEEKENDEXCURSIE ZEEUWS VLAANDEREN 12-13 SEPTEMBER 1992

Op zaterdag 12 september werd door 14 leden van de sectie verzameld op het verdronken land van Saaftinge. Dit uitgebreide buitendijks gebied wordt gevormd door grootse, merendeels verruigde kweldergraslanden. Via het uitgebreide stelsel van geulen stroomt iedere vloed het water van de Westerschelde het terrein binnen. Bij extreme waterstanden staat zelfs alles blank. Het bleek niet mee te vallen om hier te verzamelen. Zowel het aantal exemplaren als soorten bleek zeer gering. Een aantal van de aangetroffen soorten is echter karakteristiek voor dergelijke zilte terreinen en worden daarbuiten niet gevonden. Hiertoe behoren onder andere: *Bembidion minimum*, *Pogonus chalceus*, *Dicheirotrichus gustavi*, *D. obsoletus*, *Ochthebius marinus*, *Ptenidium punctatum*, *Quedius simplicifrons*, *Brundinia marina*, *Brachygluta helferei*, *Heterocerus maritimus* & *H. flexuosus*. Het zeven van het veek aan de voet van de zeedijk was teleurstellend, dit leverde nauwelijks nieuwe soorten.

Iets groter was de soortenrijkdom in de recentelijk weer aan de zee prijsgegeven Selenapolder. In EB werd reeds eerder de vondst van *Helophorus rufipes* van deze plaats gemeld. Een aantal kleine bodembewonende kortschildkevers werd verzameld tussen de barsten in de klei van een opgedroogde plas: *Gnypeta carbonaria*, *Gnypeta rubrior*, *Brachyusa concolor*, *Atheta palustris* en *A. macrocera*. In hetzelfde biotoop werd ook de waterkever *Coelambus lautus*, een echte pionier, aangetroffen.

De volgende dag werd een bezoek gebracht aan de Braakman, een brakke afgesnoerde zeearm. De zandige oevers zijn begroeid met rietvelden en aangeplante loofbossen, rijk aan paddestoelen. In een klein gegraven poeltje met kranswieren, werd de zeer zeldzame watertreder *Haliphus mucronatus* gevonden, naast gewonere soorten als *Dytiscus circumflexus*, *Hygrobia hermanni* en *Agabus conspersus*. Vermeldenswaardig is voorts de vangst in hetzelfde terrein, aan de oever van een moerassige poel, van *Badister anomalus*.

Zeefsel van een hoop zeewier bij de Paulinapolder, tenslotte, bracht nog een aantal soorten aan het licht, waarvan *Cercyon litoralis*, *Omalium riparium*, *Cafius xantholoma*, *Halobrecta flavipes*, *Polystomota grisea*, *Emplenota obscurella* echte dieren van de aanspoelsels van onze kusten te noemen zijn.

Ondanks de inspanning en de moeite die het verzamelen in deze streken kostte, werden in het totaal 217 soorten verzameld; hiervan is een aanzienlijk deel, meest halofiele soorten, karakteristiek voor het kustgebied. De soortenlijst is gebaseerd op materiaal dat door de heren Huijbregts, Krebs, Muilwijk en Vorst op naam werd gebracht.

O. Vorst & J. Huijbregts

BRA Braakman; EMM Emmapolder; PAU Schor bij Paulinapolder; SAA Saaftinge;
SEL Selenapolder

Soortenlijst excursie Zeeuws Vlaanderen 12-13 September 1992

CARABIDAE				
<i>Cicindela hybrida</i> Linne	PAU			
<i>Leistus terminatus</i> Hellwig	BRA			
<i>Notiophilus palustris</i> Duftschmid	BRA			
<i>Omophron limbatus</i> Fabricius	BRA			
<i>Elaphrus riparius</i> Linne	BRA			
<i>Loricera pilicornis</i> Fabricius	EMM SAA			
<i>Clivina fossor</i> Linne	BRA SAA			
<i>Dyschirius luedersi</i> Wagner	SAA SEL			
<i>Dyschirius globosus</i> Herbst	BRA			
<i>Trechus quadristriatus</i> Schrank	BRA EMM PAU SAA SEL			
<i>Bembidion lampros</i> Herbst	BRA EMM			
<i>Bembidion properans</i> Stephens	EMM SEL			
<i>Bembidion varium</i> Olivier	SAA SEL			
<i>Bembidion lunatum</i> Duftschmid	SAA			
<i>Bembidion maritimum</i> Stephens	SAA			
<i>Bembidion tetracolum</i> Say	BRA EMM			
<i>Bembidion femoratum</i> Sturm	BRA EMM			
<i>Bembidion fumigatum</i> Duftschmid	BRA			
<i>Bembidion assimile</i> Gyllenhal	BRA			
<i>Bembidion minimum</i> Fabricius	SAA SEL			
<i>Bembidion quadrimaculatum</i> Linne	BRA EMM			
<i>Bembidion doris</i> Panzer	BRA			
<i>Bembidion articulatum</i> Panzer	BRA			
<i>Bembidion obtusum</i> Serville	EMM			
<i>Bembidion aeneum</i> Germar	SAA			
<i>Bembidion iricolor</i> Bedel	SAA			
<i>Pogonus chalceus</i> Marsham	PAU SAA			
<i>Anisodactylus binotatus</i> Fabricius	SAA			
<i>Harpalus rufipes</i> Degeer	SAA			
<i>Harpalus affinis</i> Schrank	EMM SEL			
<i>Harpalus distinguendus</i> Duftschmid	EMM			
<i>Stenolophus mixtus</i> Herbst	BRA			
<i>Dicheirotichus gustavi</i> Crotch	PAU SAA SEL			
<i>Dicheirotichus obsoletus</i> Dejean	SAA SEL			
<i>Bradycellus verbasci</i> Duftschmid	BRA			
<i>Acupalpus flavicollis</i> Sturm	BRA			
<i>Poecilus cupreus</i> Linne	EMM SEL			
<i>Pterostichus strenuus</i> Panzer	SAA			
<i>Pterostichus diligens</i> Sturm	BRA			
<i>Pterostichus vernalis</i> Panzer	BRA SAA			
<i>Pterostichus nigrita</i> Paykull	BRA EMM			
<i>Pterostichus minor</i> Gyllenhal	BRA			
<i>Pterostichus niger</i> Schaller	BRA			
<i>Pterostichus melanarius</i> Illiger	EMM			
<i>Calathus fuscipes</i> Goeze	SAA SEL			
<i>Calathus melanocephalus</i> Linne	SAA			
<i>Calathus cinctus</i> Motschulsky	EMM			
<i>Agonum moestum</i> Duftschmid	BRA			
<i>Agonum fuliginosum</i> Panzer	BRA			
<i>Agonum pelidnum</i> Paykull	BRA SAA			
<i>Platynus albipes</i> Fabricius	BRA			
<i>Platynus dorsalis</i> Pontoppidan	BRA EMM PAU SEL			
<i>Amara similata</i> Gyllenhal	PAU			
<i>Amara convexiuscula</i> Marsham	SAA SEL			
<i>Oodes helopioides</i> Fabricius	BRA			
<i>Badister sodalis</i> Duftschmid	BRA			
<i>Badister dilatatus</i> Chaudoir	BRA			
<i>Badister anomalus</i> Perris	BRA			
<i>Panagaeus crux-major</i> Linne	BRA			
<i>Dromius linearis</i> Olivier	EMM			
<i>Syntomus foveatus</i> Fourcroy	BRA			
<i>Microlestes minutulus</i> Goeze	BRA EMM			
<i>Microlestes maurus</i> Sturm	EMM			
HYGROBIIDAE				
<i>Hygrobia hermanni</i> Fabricius				BRA
HALIPLIDAE				
<i>Halipilus lineatocollis</i> Marsham				BRA
<i>Halipilus ruficollis</i> Degeer				BRA
<i>Halipilus mucronatus</i> Stephens				BRA
NOTERIDAE				
<i>Noterus clavicornis</i> Degeer				BRA
DYTISCIDAE				
<i>Hyphydrus ovatus</i> Linne				BRA
<i>Guignotus pusillus</i> Fabricius				BRA
<i>Coelambus impressopunctatus</i> Schaller				BRA
<i>Coelambus lautus</i> Schaum				SEL
<i>Hygrotus inaequalis</i> Fabricius				BRA
<i>Hygrotus decoratus</i> Gyllenhal				BRA
<i>Hydroporus angustatus</i> Sturm				BRA
<i>Hydroporus palustris</i> Linne				BRA
<i>Hydroporus erythrocephalus</i> Linne				BRA
<i>Hydroporus planus</i> Fabricius				BRA
<i>Hydroporus pubescens</i> Gyllenhal				BRA
<i>Porhydrus lineatus</i> Fabricius				BRA
<i>Laccophilus minutus</i> Linne				BRA
<i>Copelatus haemorrhoidalis</i> Fabricius				BRA
<i>Agabus bipustulatus</i> Linne				BRA
<i>Agabus conspersus</i> Marsham				BRA
<i>Ilybius ater</i> Degeer				BRA
<i>Rhantus suturalis</i> MacLeay				BRA
<i>Colymbetes fuscus</i> Linne				BRA
<i>Dytiscus circumflexus</i> Fabricius				BRA
HYDRAENIDAE				
<i>Ochthebius minimus</i> Fabricius				BRA
<i>Ochthebius marinus</i> Paykull				SAA SEL
HYDROPHILIDAE				
<i>Helophorus rufipes</i> Bosc d'Antic				SAA
<i>Helophorus nubilus</i> Fabricius				SEL
<i>Helophorus brevipalpis</i> Bedel				BRA
<i>Helophorus fulgidicollis</i> Motschoulsky				SEL
<i>Coelostoma orbiculare</i> Fabricius				BRA
<i>Cercyon litoralis</i> Gyllenhal				PAU
<i>Cercyon impressus</i> Sturm				SEL
<i>Cercyon melanocephalus</i> Linne				BRA
<i>Cercyon lateralis</i> Marsham				SAA SEL
<i>Cercyon pygmaeus</i> Illiger				BRA SAA SEL
<i>Cercyon granarius</i> Erichson				BRA
<i>Cercyon convexiusculus</i> Stephens				BRA
<i>Cercyon sternalis</i> Sharp				BRA
<i>Cercyon analis</i> Paykull				BRA
<i>Megasternum obscurum</i> Marsham				BRA PAU SAA
<i>Cryptopleurum minutum</i> Fabricius				SAA
<i>Hydrobius fuscipes</i> Linne				BRA
<i>Anacaena limbata</i> Fabricius				BRA
<i>Helochares lividus</i> Forster				BRA
<i>Enochrus halophilus</i> Bedel				BRA
<i>Enochrus bicolor</i> Fabricius				BRA SAA
<i>Enochrus testaceus</i> Fabricius				BRA
<i>Cymbodyta marginella</i> Fabricius				BRA
<i>Chaetarthria seminulum</i> Herbst				BRA

HISTERIDAE				
Kissister minimus Aube	SAA		Atheta macrocera Thomson	SAA SEL
Hister bissexstriatus Fabricius	SAA		Atheta nigripes Thomson	SAA
PTILIIDAE			Atheta atramentaria Gyllenhal	SAA
Ptenidium punctatum Gyllenhal	BRA SAA		Acrotona aterrima Gravenhorst	SAA
Acrotrichis grandicollis Mannerheim	SAA		Halobrecta flavipes Thomson	PAU
Acrotrichis atomaria Degeer	SAA		Oxypoda elongatula Aube	BRA
Acrotrichis sitkaensis Motschoulsky	BRA SAA		Aleochara bipustulata Linne	SAA
			Polystomota grisea Kraatz	PAU
			Emplenota obscurella Gravenhorst	PAU
STAPHYLINIDAE			PSELAPHIDAE	
Omalius riparium Thomson	PAU		Brachygluta helferi Schmidt	SAA
Lesteva sicula heeri Fauvel	BRA		HELODIDAE	
Carpelimus rivularis Motschoulsky	SAA		Cyphon phragmiteticola Nyholm	BRA
Carpelimus corticinus Gravenhorst	BRA SAA		DRYOPIDAE	
Anotylus rugosus Fabricius	SAA		Dryops luridus Erichson	BRA
Anotylus inustus Gravenhorst	BRA		HETEROCERIDAE	
Anotylus sculpturatus Gravenhorst	BRA SAA SEL		Heterocerus flexuosus Stephens	SAA
Platystethus cornutus Gravenhorst	SEL		Heterocerus maritimus Guerin-Meneville	SAA
Stenus pusillus Stephens	BRA		NITIDULIDAE	
Stenus brunnipes Stephens	SAA		Glischrochilus hortensis Fourcroy	BRA
Stenus impressus Germar	BRA		CRYPTOPHAGIDAE	
Stenus palustris Erichson	BRA		Atomaria linearis Stephens	BRA
Paederus fuscipes Curtis	BRA SEL		Ephistemus globulus Paykull	BRA
Paederus riparius Linne	BRA		PHALACRIDAE	
Rugilus orbiculatus Paykull	SAA		Stilbus testaceus Panzer	SAA
Rugilus erichsoni Fauvel	BRA		Stilbus oblongus Erichson	BRA
Lithocharis nigriceps Kraatz	BRA		LATHRIDIIDAE	
Lathrobium volgensis Hochhut	BRA		Lathridius bifasciatus Reitter	BRA
Lathrobium brunnipes Fabricius	BRA		Enicmus histrio Joy	BRA
Gyrohyphus fracticornis Mueller	SAA		Stephostethus lardarius Degeer	BRA
Gyrohyphus angustatus Stephens	SAA		Corticaria impressa Olivier	SAA
Xantholinus semirufus Reitter	BRA		Corticaria gibbosa Herbst	BRA
Xantholinus linearis Olivier	BRA SAA		COCCINELLIDAE	
Xantholinus longiventris Heer	BRA		Coccidula scutellata Herbst	BRA
Erichsonius cinerascens Gravenhorst	BRA		Rhyzobius chrysomeloides Herbst	PAU
Cafius xantholoma Gravenhorst	PAU		ANTHICIDAE	
Philonthus umbratilis Gravenhorst	BRA		Notoxus monoceros Linne	BRA
Philonthus cognatus Stephens	BRA		SCARABAEIDAE	
Philonthus carbonarius Gravenhorst	SAA		Onthophagus ovatus Linne	SAA
Philonthus cruentatus Gmelin	BRA		Aphodius fossor Linne	SAA
Philonthus varians Paykull	BRA		Aphodius haemorrhoidalis Linne	SAA
Gabrieus nigritulus Gravenhorst	BRA		Aphodius rufipes Linne	SAA
Gabrieus pennatus Sharp	SAA		Aphodius contaminatus Herbst	BRA
Ocypus ater Gravenhorst	SAA		Aphodius prodromus Brahm	BRA
Ocypus compressus Marsham	BRA		Aphodius foetidus Herbst	SEL
Quedius cruentus Olivier	BRA		Aphodius rufus Moll	BRA SAA
Quedius simplicifrons Fairmaire	SAA		CHRYSOMELIDAE	
Quedius maurorufus Gravenhorst	BRA		Lema melanopus Linne	BRA
Quedius humeralis Stephens	BRA		Longitarsus luridus Scopoli	BRA
Lordithon thoracicus Fabricius	BRA		Epithrix pubescens Koch	BRA
Tachyporus nitidulus Fabricius	PAU		CURCULIONIDAE	
Tachyporus hypnorum Fabricius	BRA SAA		Sitona lineatus Linne	BRA SAA
Myllaena infuscata Kraatz	BRA		Phytobius quadrituberculatus Fabricius	SAA
Gyrophaena bihamata Thomson	BRA			
Gyrophaena lucidula Erichson	BRA			
Gnypeta carbonaria Mannerheim	SAA SEL			
Gnypeta rubrior Tottenham	SEL			
Brachyusa concolor Erichson	SEL			
Amischa analis Gravenhorst	BRA SAA			
Nehemitropia sordida Marsham	BRA SAA			
Brundinia marina Mulsant & Rey	SAA			
Atheta palustris Kiesenwetter	SEL			
Atheta gagatina Baudi	BRA			
Atheta orbata Erichson	PAU			
Atheta fungi Gravenhorst	SAA			
Atheta nigra Kraatz	SAA			
Atheta oblita Erichson	BRA			